СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Пам'ятайте про Україну!

Ч. 125. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 2-го ЛИПНЯ 1987 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, JULY 2, 1987 No. 125. VOL. XCIV.

РОЗПОЧИНАЮТЬСЯ ВИСОКОШКІЛЬНІ КУРСИ УКРАЇНОЗНАВСТВА В УВУ В МЮНХЕНІ

Мюнхен, Німеччина (Секретаріят УВУ). — На Високошкільних Курсах Українознавства в Українському Вільному Університеті будуть викладати цього літа професори і викладачі з різних країн (поазбучно): М. Богатюк (ЗСА), Б. Вітошинський (Франція), В. Жила (ЗСА), А. Жуковський (Франція), І. Качуровський (Німеччина), В. Косик (Франція), В. Мороз (Канада) й Й. Сірка (Німеччина) та З. Соколюк (Німеччина).

У програмі Курсів є такі теми: 1. Сучасна українська літературна мова: аналіза текстових уривків з творів, узгляднюючи вибрані питання щодо вимови, наголосу, словотвору відмінювання й правопису (Й. Сірка); 1. Нації і національне питання в Совєтському Союзі: нації і національні терени в 1917 році, створення національних держав, їх збройна боротьба; Сталін-

(Закінчення на стор. 4-ій)

Губернатор Пенсильванії проголосив проклямацію Тижня Поневолених Націй

Губернатор Р. П. Кейсі підписує Проклямацію в присутності представників етнічних груп.

Гаррісбург, Па. — В Гаррісбургу, столиці Пенсильванії губернатор Роберт П. Кейсі проголосив 24-го червня „тиждень Поневолених" націй від 19-го до 25-го липня 1987 року.

Проклямація Губернатора, — вимінюючи права, що ними користуються американці, — відносилась до етнічних громад Пенсильванії, які намагаються здобути вільність та справедливість для своїх поневолених батьківщин.

Проголошення „Тижня Поневолених Націй" розпочато в 1959-му році, коли то Конґрес схвалив спільну резолюцію, якою уповноважнено кожночасного Президента Зєднаних Стейтів Америки проголошувати таку проклямацію кожного року, аж до часу, як свобода і незалежність всіх поневолених націй буде осягнена.

Цитуючи проклямацію, губернатор Кейсі відмітив, що „Ми американські громадяни не сміємо забувати про мільйони людей, яким забрано насильно свободу в їхніх батьківщинах та примушено їх жити в мовчанні, голоді, і страху. Під час Тижня Поневолених Націй всі громадяни мусять відновити свої надії та посилити зусилля, щоб освободити ці народи, які є гноблені комуністичною ідеологією та тоталітарними урядами, як і теж продовжувати піддержувати ці країни, що сьогодні є наражені на совєтську експансію".

Учасниками цієї церемонії були тикі представники пенсильванських етнічних громад: німці, українці, литовці, словаки, поляки, в'єтнамці, кореанці, серби і також еспаномовна група.

СОЮЗ БРАТСТВ І СЕСТРИЦТВ НАРАДЖУВАВСЯ НА СОЮЗІВЦІ

Кергонксон, Н. Й.(Брат. Інф.). — Кінцем тижня 20-21 червня ц.р. відбулися тут успішні річні наради Союзу Українських Католицьких Братств і Сестриць Америки, пов'язані із відкриттям пам'ятника Патріярхові Йосифові Сліпому що його спорудив Український Народний Союз.

Річні наради Союзу скликуються щороку між трирічними делегатськими з'їздами. Цього року влаштовано наради старшини Союзу та представників членських організацій в Кергонксоні, Н. Й., а їх господарем було Братство св. Володимира при місцевій Свято-Троїцькій церкві. В нарадах взяло участь 28 зареєстрованих учасників та понад 20 гостей, які прислухалися нарадам особливо в час доповіді. Заступлені були, крім чотирьох членів старшини Союзу, 13 братств і сестриць. Учасники наради прибули з таких осередків: Бріджпорт, Вашінгтон, Гартфорд, Клівленд, Рочестер, Філядельфія і Чикаго.

Письмово привітав зустріч Владика Василь Лостен, на території якого відбувалися ці наради, як також о. митрат З. Злочовський із Свято-Михайлівської церкви з Філядельфії. Усні привіти склали о. Михайло Харина з місцевої парафії в Кергонксоні, інж. Олександер Пришляк, голова Крайової управи Українського Патріярхального Товариства, та від Ради мирян Українського Патріярхального Світового Об'єднання Рома Гайда.

Обширний протокол з попередніх річних нарад у травні 1986 року у Вашінгтоні прочитав мґр Богдан Ясінський. Звітували від старшини Союзу голова д-р Василь Маркусь і фінансовий д-р Ярослав Кривяк. Після того виступали із звітами та інформаціями: від Братства св. Володимира в Кергонксоні (Іван Паращук), з Рочестеру від Сестрицтва св. Ольги (М. Пристай) і Братства Богоявлення (О. Лобас), з Вашінгтону від Сестрицтва Почаївської Богоматері (Ольга Козак) і від Братства св. Кирила і Методія (Б. Ясінський), з Філядельфії від Сестрицтва св. Анни (Олександра Стасюк) і Братства св. Михаїла (д-р Юліян Колтун), з Клівленду від Сестрицтва Покрова Богородиці (Орися Савчак) і Братства св. Юрія (Я. Кривяк), з Чикаго від Сестрицтва Покрова Пресвятої Богородиці (Леся Мудра) і від Братства св. Андрея (Степан Мерза). Ще складено на письмі звіти з Чикаго від Братства св. Михаїла та Братства Молоді свв. Бориса і Гліба.

Опісля учасники наради

(Закінчення на стор. 4)

Появилась книжка Л. Плюща про Т. Шевченка

Едмонтон, Альберта. — Минулого року Канадський Інститут Українських Студій при Альбертському університеті видав 333-сторінкову книжку колишнього дисидента Леоніда Плюща п. з. „Екзод Тараса Шевченка. Навколо „Москалевої криниці". Дванадцять статтей.

Відомий літературний мовознавець Юрій Шевельов у своїй передмові до цієї книжки п. з. „Слово впроводу до Леоніда Плюща як шевченкознавця, згадуючи про особу Плюща, каже, що він після звільнення з Дніпропетровської психічної тюрми, опинившись на Заході, продовжує свою правозахисницьку діяльність, але чимало наукової праці він присвячує літературознавству, друкуючи свої статті в журналах. „Екзод Тараса Шевченка" — його перша літературознавча праця книжкового формату. А характеризуючи твір Плюща Ю. Шевельов пише таке: „Говорячи тепер конкретно про працю Плюща, я схильний думати, що вона приносить не тільки нові погляди і що вона показує нам принаймні деякі дуже істотні риси Шевченка-письменника й людини, яких ми досі як слід не знали".

Треба теж пригадати, що Л. Плющ — автор книжки „Карнавал історії", в якій він описує свою боротьбу в СССР та скитання, які йому довелося пережити.

Зацікавлені цією книжкою можуть звертатися на таку адресу: 355 Athavasca Hall, Edmonton, Alberta, T6G 2E8.

ВЕРХОВНА РАДА СССР ПОТВЕРДИЛА УСІ ЕКОНОМІЧНІ ПЛЯНИ М. ҐОРБАЧОВА

Москва. — Верховна Рада СССР, так званий „гумовий" совєтський парлямент, одноголосно, як треба було сподіватися, потвердила усі економічні пляни Міхаїла Ґорбачова, генерального секретаря ЦК КПСС, які раніше були прийняті на пленарних сесіях Політбюра і Центрального Комітету компартії.

З-посеред 1,500 делегатів на дводенну сесію Верховної Ради, яка відбувалася у Великому кремлівському палаці, не було ані одного делеґата, який голосував би проти, або стримався від голосування, як це буває у демократичних країнах світу. Одною з важливих економічних постанов Політбюра, ЦК КПСС і Верховної Ради СССР вважається надання більшої відповідальности й ініціятиви для республіканських, обласних і районових керівництв, а також керівників великих підприємств, які досі сліпо виконували зарядження згоди і не проявляли своєї власної ініціятиви у страху перед партійними властями і КҐБ, бо кожний необережний крок зроблений на власну руку, міг закінчитися судовою розправою і засланням на кількарічне перебування у совєтських ҐУЛаґах на Сибірі чи в Центральній Азії.

Очевидно, компартія, зокрема Політбюро, надіється, що, проявивши свою ініціятиву, керівники різних галузей економіки зроблять чудо із застояної совєтської економіки і сільського господарства, збільшать продукцію товарів, поліпшать їх якість і тим самим спричиняться до збільшення оборотових капіталів, тобто держава матиме більший, як досі, прихід з товарів.

Кінцеву промову на закінчення дводенної піврічної сесії Верховної Ради СССР виголосив „президент" Андрей Ґромико, який у 50-хвилинній промові заявив, що „цілий світ дивиться на нас і на наші заходи перетворення совєтського суспільства й економіки". Він закликав делеґатів, тобто „парляментаристів", щоб вони повернувшись домів, розпочали негайно акцію роз'яснення плянів компартії і уряду серед народу з метою поінформувати кожного хто цікавиться цими перетвореннями і включили їх у процес конструктивної праці завданням якої є піднести рівень і якість продуктивности, створити тим модерну державу в повному розумінні цього слова.

М. Ґорбачов й інші члени Політбюра брали участь в нарадах Верховної Ради, крім 64-річного Ґайдара А. Алієва, якого ніхто не бачив від 1-го травня ц.р. В Москві поширилися чутки, що він тяжко хворий і перебуває на лікуванні у шпиталі.

СССР налагоджує відносини з Іраном

Вашінґтон. Як повідомляє газета „Ню Йорк Таймс", намагаючись вжити заходів для попередження іранських атак на свої кораблі в Перській затоці, Совєтський Союз почав робити зусилля для налагодження відносин з Теграном.

Певну тривогу викликала у Вашінгтоні недавня візита в іранську столицю першого заступника міністра закордонних справ СССР Юлія Воронцова. Повідомляють, що він заявив іранцям, що якщо вони не будуть нападати на совєтські кораблі в затоці, то Москва не підтримає американських спроб прийняти в Раді Безпеки ООН резолюцію про ембарго на доставу зброї Теґранові.

Крім того Ю. Воронцов висловив іранцям різкий протест з приводу нападу на совєтський корабель у травні цього року і натякнув, що Москва може вжити у відповідь певні заходи, якщо такі атаки повторяться. Подібні заяви зробили й інші совєтські представники.

Хоч Совєтський Союз продає велику кількість зброї Іракові, він докладає зусиль для того, щоб не допустити до розриву з Іраном. Теґран, зі своєї сторони, в останній час накинувся на Москву і Вашінгтон з різкими нападами за те, що вони погодилися захищати кувайтські кораблі в затоці.

Як відомо, Москва дала Кувайтові можливість зафрахтувати три совєтські танкери, а ЗСА уже наступного тижня повинні почати конвоювати 11 кувайтських танкерів, які тимчасово будуть мати американський прапор. Наступного тижня всі американські військові кораблі, необхідні для цього, будуть перебувати в Перській затоці.

Голова сенатської комісії у справах збройних сил Сем Нанн закликав Адміністрацію відкласти конвоювання і покищо покласти надії на вищезгадану резолюцію Ради Безпеки і на заплановану конференцію країн-експортерів та імпортерів близькосхідньої нафти. С. Нанн також закликав обі сторони припинити атаки на мирні кораблі в Перській затоці, однак проти цього заперечує Ірак. Лідери Демократичної партії сказали, що піднімуть справу про відтермінування конвоювання під час зустрічі з президентом Роналдом Реґеном, однак державний секретар Джордж Шулц заявив у неділю, 28-го червня, що Адміністрація не має наміру відмовитися від цього.

Д-Р М. РУБІНЕЦЬ ПРОМОВЛЯТИМЕ В ІРВІНҐТОНІ

Ірвінґтон, Н. Дж. — Тут, у п'ятницю, 3-го липня, виступить з інформативною доповіддю гість з Південної Америки, д-р Михайло Рубінець, голова Представництва Уряду УНР в екзилі на Бразилію, о годині 7:30 вечора, в залі Українського Народного Дому при 140 Проспект авеню. Тема доповіді: „Значення Державного Центру". Навколо визнання ДЦ УНР, уряду в екзилі, Арґентиною". Це було ще в 1921 році, 5-го лютого. Як відомо, офіційне визнання української держави Арґентиною, ця країна ніколи не відкликала. Про Арґентину в цьому й іншому аспектах говоритиме прелеґент, який провів у Арґентині майже 50 років свого життя. Д-р М. Рубінець є тепер бразилійцем, бо переїхав до Бразилії, між іншим, два роки тому.

В СССР ВИЙШОВ ЖУРНАЛ „ҐЛАСНОСТЬ"

Москва. Московський кореспондент газети „Ню Йорк Таймс" Билл Келлер повідомив, що тут вийшло перше число журналу „Гласность", який, як пише американський журналіст, видають дисиденти і звільнені недавно з тюрем політичні в'язні.

У зв'язку з виходом першого числа „Гласності" Б. Келлер взяв інтерв'ю у редактора журналу Сергея Ґріґорянца, якого Келлер називає „літературним критиком, звільненим у лютому з тюрми після чотирирічного ув'язнення". Ґріґорянц розповів, що журнал від 50 до 100 машинописних сторінок буде виходити 36 разів на рік. Журнал „видається" на друкарських машинках і „тиражується" за допомогою копіювального паперу.

За словами редактора, він і його колеґи 19-го червня вислали властям кілька примірників журналу і повідомили про пресову конференцію, присвячену виходові першого числа.

У першому числі „Гласності" надруковані стаття академіка Андрея Сахарова про необхідність перегляду совєтського Кримінального кодексу, стаття про неофіціяльний політичний клюб, матеріяли про Українську Католицьку Церкву і неофіціяльну пацифістську організацію „Група довір'я", а також список політичних в'язнів чистопольської тюрми.

За словами Ґріґорянца, видавцям журналу запропонована фінансова допомога зі сторони „совєтських і закордонних вкладників". Келлер не пояснює, що розуміє Ґріґорянц під „совєтськими вкладниками". Закордонні це ті, хто хотів би передрукувати числа „Гласності" на Заході.

Ґріґорянц сказав кореспондентові газети „Ню Йорк таймс", що у листі до властей він запропонував, щоб видання журналу було прирівняно до „приватного підприємства", які дозволені недавнім совєтським законом. Ґріґорянц і деякі його друзі мають намір організувати і пресовий клюб для обговорення поточних подій. В липні група дисидентів запросить совєтських офіційних чиновників обговорити в цьому клюбі справи еміґрації.

Ґріґорянц сказав, що він і його однодумці не мають змоги купувати папір і друкувати журнал у друкарні. Але він має надію, що члени редакційної колеґії не потраплять знову за ґрати.

У СВІТІ

У СТОЛИЦІ Норвегії Осльо почала роботу так звана „Комісія Пальме" — неурядова організація, в яку входять 17 відомих громадських і державних діячів. Комісія була створена в 1980 році з ініціятиви прем'єр-міністра Швеції Ольофа Пальме, вбитого торік. В завдання комісії, на думку її засновника, входить обговорення проблем, зв'язаних з роззброєнням. У 1982 році „Комісія пальме" запропонувала на розгляд ООН плян колективної безпеки, що передбачає створення в Центральній Европі безнуклеарної зони. Нинішнє засідання присвячене становищу в Південно-Африканській Республіці і боротьбі за ліквідацію апартеіду.

ВДРУГЕ В ЦЬОМУ році індійські урядові війська обшукали святиню сікхів — Золотий храм в Армітсарі в стейті Пенджаб. Спротиву воякам зі сторони сікхів не було. В обшуку взяло участь понад 1,000 вояків. Вони знайшли запаси зброї і патронів і заарештували біля 250 осіб, підозріваючи їх в терористичній діяльности. В районах поблизу Золотого храму була запроваджена комендантська година. Періодичні рейди армії і поліції в Золотий храм стали звиклими з того часу, як в 1984 році війська взяли храм штурмом, вбивши при цьому кількасот сікхів-терористів. У відплату за цей рейд сікхи вбили тодішнього прем'єр-міністра Індії Індіру Ґанді.

ЧЛЕН ПРАВЛЯЧОЇ в Чіле військової хунти адмірал Хозе Меріно прибув в Єрусалим з неофіційною візитою. Представник міністерства закордонних справ Ізраїля підтвердив факт приїзду адмірала, однак відмовився повідомити про мету його візити. В одній із публікацій університету в Яффі сказано, що між 1979 і 1981 роками Ізраїль продав Чіле рекетні патрульні катери і ракети „Шафір" кляси „повітря — повітря".

В АМЕРИЦІ

У ВАШІНҐТОНІ, зростають поголоски, що президент Роналд Реґен таки схиляється в тому напрямі, щоб найменувати Роберта Г. Борка кандидатом до Верхного Суду. Остаточного рішення ще таки немає. Все таки урядовці Білого Дому та інші урядові особи стараються вичути ситуацію, чи таке найменування Президентом Борка не стрінеться з довгою процедурою одобрення в Сенаті.

З НАБЛИЖЕННЯМ кінця каденції президента Роналда Реґена, спроможності його як провідника народу дійшли до найнижчого пункту саме тепер, як твердять республіканські та демократичні законодавці, адміністраційні адютанти і приятелі Президента. З опиту широкого перекрою урядовців виявляється, що немає великих надій та те, щоб популярність Президента повернулася, хиба, що він довершить якогось монументального діла. Їхнє заключення є таке, що, Президент не є спроможний особисто і політично дати собі раду із демократично опанованим Конґресом, як також з іранською аферою.

ЗГІДНО З ГАЗЕТОЮ „Вашінґтон Пост" з 27-го червня ц.р., в якій подано, що Морська Рада розслідувань доручила щоб капітана військового судна „Старк" і старшину відповідального за ділянку тактичної дії було віддано до військового суду, а заступникові капітана дати меньше сувору догану і без судочинства. Вирішальне слово в цій справі матиме командант атлантійської фльоти, адмірал Френк Кесло. Як заявили морські чинники капітан Ґлен Р. Брайдел, старшина тактичної дії лейтнант Бейзил Е. Монкріф і лейтенант-командир, заступник капітана Раймонд Ґаян мол. були звільнені від своїх обов'язків до часу вирішення цієї справи.

АМЕРИКАНСЬКИЙ ДОЛЯР після дворічних скоків то вгору то вдолину, вкінці найшов й своє плоскогіря. Деякі економісти і знавці економічного ринку навіть предсказують, що доляр буде стабільним, а може навіть й підійде у своїй вартості принаймнше на наступних кільканадцять місяців. „Як раз тепер всі ми" говоримо про стабільність ринку і це може потривати, так висловився Рімер Де Врайс, головний міжнародній економіст „Морґан Ґаранті Траст Ко".

ГОЛОВА ПАРТІЇ Демократичної справедливости Південної Кореї Ро Де У заявив, що відмовляється стати наступником теперішнього президента Чан Ду Гвана і що президента треба вибирати шляхом прямих виборів. Ро Де У переконував також, що треба поновити в політичних правах Кім Де Чана — головного противника теперішнього уряду Південної Кореї. Виступ Ро Де У викликав схвалення опозиції, яка настоює на зміні виборчої системи. У телевізійному виступі Ро Де У сказав, що перед тим, як написати текст цього виступу, він зустрівся з різними представниками корейського суспільства. „І я зрозумів, — сказав він, що право вирішувати, хто повинен бути президентом, належить народові."

НАША ДУМА, НАША ПІСНЯ НЕ ВМРЕ, НЕ ЗАГИНЕ!

Сцена з балетної сюїти „Боротьба за волю" у виконанні танцювального ансамблю „Сизокрилі".
(Фота: ред. Р. Гадзевич, „Український Тижневик")

Джерзі Ситі, Н. Дж. (О. М.). — Коли спостерігаєш, як людський потік, наче повноводна ріка, з усіх-усюдів стікається до Ґарден Стейт Артс Центру, мимоволі задумуєшся над тим, що притягує людей на цей Український Фестиваль. Адже їдуть не лише з близьких околиць, але й з Вашінгтону, Бостону, з Чикаго і навіть з Канади. У суботу, 13-го червня, це свято — День Спадщини — прийшло у мальовничу місцевість Голмделі уже тринадцятий раз.

— Ми не пропустили ще ні одного Українського Фестивалю в Артс Центрі, — каже Петро Ковальчук з Канади. — Якщо минулими роками приїжджали одним автом, то тепер і двох замало: підросли внуки, тому хочемо, щоб і вони побачили, чим багатий наш край. А де, як не на фестивалях це найкраще видно. Тут забуваєш на якусь мить, що ти на чужині і ще більше відчуваєш себе членом великої родини — українського народу. Тому Фестиваль манить до себе, бо скрізь, на кожному кроці відчуваєш український дух, подих рідної землі.

Разом з родиною Ковальчуків йдемо до велетенського шатра, де розмістилися численні столи зі зразками українського народного мистецтва. Тут і вироби з дерева, і кераміка, і біжутерія з українською тематикою, і писанки. Писанок багато. Одна одної краща. Саме вони найбільше привертають увагу гостей — людей різних національностей, які давно полюбили мистецтво української писанки. Нині наша писанка знайшла прихильників у всьому світі. Лише в цьому році відбулися міжнародні виставки писанок у Швайцарії і Західній Німеччині, в яких взяли участь мистці з багатьох країн. Писанка, цей своєрідний амбасадор українського мистецтва, давно вийшла за межі країни, в якій народилася, і стала надбанням світової культури, як і Тарас Шевченко, Іван Франко, Микола Лисенко, Дмитро Бортнянський, „Слово о полку Ігоревім". І цим ми можемо гордитися.

Чимало відвідувачів біля стендів, на яких виставили свої твори художники. З багатьма з них гості Фестивалю уже знайомі з минулорічних виставок тут, у Мистецькому Центрі. Тому цікаво, чим збагатилася творча палітра художників, що нового у їх творчому доробку. Бо Фестиваль — це і своєрідний звіт талантів перед українською громадою.

(Закінчення на стор. 3)

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Tel.: (201) 451-2200
Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036
Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.
Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

ВОНИ ВИСТОЯЛИ НА СТІЙЦІ

До редакції щоденника ці два останні місяці — місяці весняні й квітчастопогідні – надходили, на жаль, з громад не потішаючі вісті. І це мова не про вістки з Єрусалиму, де відбувається розправа над нашим земляком і заодно над українським народом, а мова про втрати особисті й загальні, бо це якраз цієї пори кільканадцять наших найвизначніших громадян вибралися у вічну путь, до останньої хвилини вистоявши на стійці, бо жили вони турботою про громаду й працювали для її добра, без застережень і без оглядання часто-густо на своє здоров'я.

Одні із них відійшли в засвіти вже в поважному віці, і це природний стан речей. Інші ж — відійшли до болю передчасно, бо могли б ще нам подарувати п'ятнадцять-двадцять років, а то й більше, корисної праці для добра загалу.

Місяць травень бачив відхід у вічну дорогу визначного військовика, кадрового старшини, полковника Петра Содоля Зілинського, завзятого гетьманця. Бачив місяць і відхід у кращі світи відомого скульптора Андрія Дарагана, творця Шевченкового пам'ятника у Вінніпеґу; у травні втратили ми незвичайно кольоритну постать, українського „містера-республіканця", що любив усіх рятувати з біди — адвоката Майка-Михайла Пізнака; і втратили жертовного громадянина, ветеринарного лікаря д-ра Ігоря Гуру. У травні був теж похорон і сеніора пластуна і кооператора, незабутнього Атанаса Мілянича; і заслуженої довголітньої діячки жіночого руху в Галичині, мґр філ. Марії Ржепецької, з дому Боднар, колишньої голови 64-го Відділу Союзу Українок Америки в Ню Йорку і ентузіястки Українського Музею.

І цей сумний похід у засвіти продовжувався в червні, ще більш поглиблюючи свідомість проминальности всього і всіх у житті. Українська громада вирядила в останню дорогу знову військовика-патріота, генерала-поручника Василя Филоновича; незабаром після нього помер невтомний книголюб і збирач рідкісних словників (що їх він зібрав понад дві сотні) пластун Михайло Пежанський. А дуже швидко по ньому діяспорою потрясли вістки про раптову смерть нюйоркчанина з великими зв'язками в американському політичному світі, адвоката Юрія Волинця, і незвичайно діяльного й працьовитого філядельфійця, проф. д-ра Петра Ю. Стерча, сина Срібної Землі, у особливий спосіб пов'язаного зі щоденником „Свободи", куди постійно дописував на теми Карпатської України, як і на загальні теми нашої діяспори.

Ще не замовкли дзвони Філядельфійської катедри Непорочного Зачаття Пречистої Діви Марії, як з цього ж міста Братньої любови рано, в понеділок, 29-го червня прийшло сумне повідомлення, що українська журналістика понесла ще одну втрату — помер нагло у сні Олександер Татомир, що йому читачі щоденника зобов'язані частими й вдумливими рецензіями — на книжки — (твори з прицілом протиукраїнським) — що появлялися англійською чи німецькою мовами. Розбір речевий св. п. О. Татомиром цих антиукраїнських книжок вчасно ставив нас на вірну стежку осторогі проти ворожих нам підступів, а це робило того спочатку „невидимого ворога" — видимим, а отже і менш небезпечним.

Оці наші втрати, та й більше їх, бо не всіх світлої пам'яти українців і українок, що відійшли, тут ми згадали, зовсім природно повергли нас у сум, але й скерували нас одночасно на позитивні роздуми, бож як добре це було, що ці люди були поміж нами! Вони дали нам дуже багато! Своїм громадським виробленням, своїми знаннями й талантами, своєю безкорисливою діяльністю вони причинилися до того, що наша громада була, є і буде, бо великі й міцні підвалини клали вони — кожний згідно з їхніми нахилами й можливостями — під оцю нашу спільну громадську будову, зорганізоване життя на поселеннях. Треба лише, щоб на їхні опустілі пости й становища стали інші українці й українки, щоб далі довершувати діла, що їх вони почали, з талантом, вмінням і посвятою. І буде з їхнього життя для України, для якої вони трудилися, тривалий пам'ятник.

У КАРТАҐЕНІ, Тенн., невеличкому фармеському містечку, стоячи ба сходах перед мурованим будинком місцевого суду, 39-ть літній сенатор — демократ Альберт Ґор мол., проголосив свою кандидатуру на Президента Злучених Стейтів Америки у виборах 1988 року, заявляючи, що він є кандидат „нового полудня", і є „нетерпливий, щоб допомогти будувати нову Америку". Ґор заявив, що політичні партії повинні висунути на президента, таку людину, яка б вміла змагатися з совєтським вождем Міхаїлом Ґорбачовим. Не називаючи поіменно особи він все ж таки підкреслив, що 56-літній Ґорбачов це „лідер, який сполучив юнацьку енерґійність з інновацією та досвідом".

В. Левенець

СИТУАЦІЯ В СССР І КРИЗА МОРАЛЬНИХ ВАРТОСТЕЙ НА ЗАХОДІ

Газета „Крищен Саєнс Монітор" помістила у числі з 18-го червня ц. р., довшу статтю свого кореспондента в Москві Пола Квінна-Джаджа про „правих росіян", чи радше групу російських „націоналістів", які, нібито, становлять загрозу для пропонованих Міхаїлом Ґорбачовим „реформ" і взагалі його політики „ґласності", яка в опінії західніх політичних спостерігачів, є звичайним обдурюванням совєтських громадян і немає жадного впливу на зміну сірого підсовєтського життя.

Дімітрій Васілієв переконаний, що сатана і темні сили світу цього змовились проти Совєтського Союзу і хочуть підмінувати його зсередини. До темних сил він зараховує в першу чергу сіоністів і масонів, які спричинились до таких феноменальних явищ, як, наприклад, напруження між двома надпотугами, тобто між Совєтським Союзом і З'єднаними Стейтами Америки, економічним занепадом в багатьох країнах світу, неуспіхами в сільському господарстві в СССР тощо. Д. Васілієв, для рятування „матушкі Россії", зорганізував і очолив організацію російських „патріотів" під назвою „Пам'ять", недержавну установу (невідомо тільки чи за дозволом Політбюра і КҐБ). Для непоінформованого спостерігача, — кажуть коментатори, — виглядає на перший погляд, що ця неформальна організація — це зборище російських правих елементів, є свого роду відродженням російського націоналізму, який зрештою існував й існує ввесь час в Совєтському Союзі і його потихеньку толерували всі диктатори СССР, від Владіміра Леніна починаючи та на М. Ґорбачову кінчаючи.

Васілієв заявив, що йому особисто і його співробітникам є дуже тяжко розпізнавати „чорних овець", шкідників і противників, бо вони працюють дуже законспіровано. Він, однак, назвав тільки одне прізвище, а саме Александра Яковлєва, неголосуючого члена Політбюра, найближчого приятеля М. Ґорбачова і людину, яку в СССР почали називати „ідеологом ґорбачовських реформ". Але з другої сторони „націоналіст" Васілієв може бути корисним для М. Ґорбачова, якщо б, наприклад, його „реформи" почали „тріщати по всім швам" і треба би на когось скинути вину.

Члени організації „Пам'ять" влаштували навіть в Москві і Ленінграді демонстрацію, що її опісля критикували офіційні засоби масової інформації. Деякі газети називали членів „Пам'яті" чорносотенниками, „антисемітами", „визнавцями буржуазної правої ідеології". Але все це може бути тільки димова заслона КҐБ. бо чомусь після демонстрації нікого з цієї „чорної сотні" не заарештували, не послали до психіятричних заведень КҐБ. Для більшого ефекту існування „правих" у СССР письменник і поет Андрей Вознесєнский заявив західнім кореспондентам, що на його адресу невідомі осібняки надсилають листи з погрозами, щось в роді „кари смерти" підпільної організації. Зміст листа вказує, — каже Вознесєнский, — що його писали люди з організації „Пам'ять". Запитаний кореспондентами син Васілієва, Сергей, заявив, що виступ Вознесєнского треба вважати „провокацією чистої води". Ствердження Серґея Васілієва не позбавлене глузду. Він, правдоподібно добре орієнтується у підсовєтських відносинах і знає, що Вознесєнский і йому подібні підхлібники комуністичного режиму працюють для КҐБ, а Політбюро використовує їх для своїх політично пропагандивних цілей.

У загальному вся ця справа з „російськими націоналістами", „погрозливими листами", заявами Вознесєнського й інших є призначена пропаґандистами з Політбюра і КҐБ для замулення мозків совєтським громадянам і звернення їхньої уваги також на інші справи, крім політики, економіки, „відкритого суспільства", тобто „ґласності" і обіцянок компартії змінити перебудувати і поліпшити життя в комуно-московській імперії, чого ніколи не станеться за комуністичної влади.

Проблема бо лежить не лише в можливостях, якихось змін внутрішньої політики й економіки, яка в багатьох випадках узалежнена все ж таки від співпраці із Заходом, отже від доброго „політичного клімату", але в першу чергу від роззброєння та значного зменшення продукції коштовної нуклеарної зброї. Цей, зброєневий чинник, може мати позитивний вплив на внутрішні зміни в СССР і на формування більш лібералізаційної політики М. Ґорбачова, якщо така політика взагалі можлива до здійснення в комуно-московській тоталітарній імперії. Як відомо, вся політика там була побудована на тоталітарному принципі і скерування її в іншому напрямі вимагало б основних, майже революційних струсів, на що теперішні керівники СССР ніколи не погодяться, навіть, якщо б вони мали позбутися популярного внутрі імперії і за кордоном свого лідера, що є цілком можливе, якщо він дійсно настоюватиме на переведенні своєї політики „ґласності" за всяку ціну. Відомо ж, що так звана лібералізація за часів Нікіти Хрущова привела вже була великою мірою до послаблення імперських основ.

Не треба забувати, що

(Закінчення на стор. 3)

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Теодор Терен-Юськів

КОНЦЕРТ МИТРОПОЛИЧОГО ХОРУ

Радіємо, що ювілейні святкування 1000-ліття Християнства України вже розпочалися. До них належить дуже цікавий і вагомий концерт новозаснованого мішаного Митрополичого хору в Філядельфії, який, пробуючи свого першого лету, виступив зі своєю програмою репрезентативних творів української релігійної музики, 31-го травня 1987 року, в залі Українського освітньо-культурного центру. (Нова заля чинить гарне враження, проте сцена для цього хору дещо замала). Хор під досвідченою диригентурою відомого ентузіяста хорового діла Михайла Длябоги складається із понад 75-ти членів і в вечірніх одягах (пані в білому), презентується додатньо, як виглядом так і голосовим матеріялом.

Сопрани вибиваються повним і приємним тоном, тільки мусять неодмінно вважати точніше на чистоту інтонування у деяких місцях пісень. Альти зовсім добрі і можна сподіватись, що вони ще голосово навіть зміцніють. Тенорам потрібний більше справжній теноровий колір звуку, що з бігом проб повинен вилонитися. Баси мають у своїм фразуванні вагу і повагу, проте мусять ще краще злитися в одну і ту саму барву тону.

Хорові акомпаньювала гнучко, знана вже з давніших літ, Галя Мазурок-Рей. Крім хорових точок, виступила теж із грою на фортепіяні наша мила і цінна піяністка Ірина Пелех-Зварич.

Програма концерту була, особливо для новоствореного і недосвідченого хору, виїмкою важка і відповідальна. Тому треба подивляти, як це в недовгому часі, хор так, як без практики, що складався з хористів, деяких із третього покоління, які інколи зовсім не були ще членами жадної хорової організації, потрапив опанувати такі складні і вимагаючі церковні композиції. Самозрозуміло, що це, в першій мірі, заслуга Митрополита Стефана Сулика, що і вирізнив цей концерт своєю приявністю на ньому, церковних властей, далі працьовитого і наполегливого диригента М. Длябоги, а вкінці охота і відданість всіх хористів справі неповторного, величного Празника.

Митрополичий хор розпочав свій виступ піснею Д. Бортнянського (1751-1825) „Тебе Бога хвалим", а опісля його ж Концертом I: „Воспойте Господеві піснь нову". Численний хор, ідучи здисципліновано за рухами рук дириґента, звучав потужно. В програмі були ще прегарні Бортнянського Концерт III: „Господи славою Твоєю возвеселиться цар", Концерт XXIX: „Восхвалю ім'я Бога" та Концерт XXXIII: „Чому у скорботі єси душе моя". Воно не легко повірити, що цей „молодий" хор, співаючи з нот, зумів опанувати оці довгі і трудні для виконання композиції, до яких, засадничо, потрібно професійного хору. Цьому хорові треба тільки ще дещо більше свободи і легкости у фразуванні та подекуди чистішої співочої лінії, над якою дириґент далі безугавно працює.

Крім творів Бортнянського, почули ми ще неспівану, піднесену композицію Максима Березовського (1745-1777) „Отче наш" у формі концерту та Артема Веделя (1767-1808) „Покаяння". Слухаючи творів цих трьох наших репрезентативних композиторів із „золотої доби української музики", — як каже Б. Кудрик, — а варто ще і додати „церковної музики", людину полонить рідкісний, сповнений величі образ панорамізму української співочо-релігійної стихійности. Прапор музичної геніяльности Бортнянського повівав всевладно над цілою програмою концерту, проте виїмкову талановитість відчули ми і в розцвіченому „Отче наш" Березовського та в народнопісенному „Покаянні" Веделя.

З інших пісень було ще виконано дуже популярне „Богородице діво" А. Гнатишина. Сопранове сольо проспівала совсім добре Зеновія Кунаш; треба лише вважати, щоб голос наприкінці не тремолював (належить підпирати міцніше віддих діяфрагмою). Ця композиція тут найкоротша і найлегша до опанування, тому, мабуть, вона і вийшла чи не найкраще. Спів піяніссімо, хоч міг бути ще навіть тихіший, був досконалий, а вся молитва зворушлива.

Піяністка Ірена Пелех-Зварич виступила з двома точками. Добре було почути сповитий медитацією „Прелюд а-моль" В. Барвінського і моцартівською грайливістю „Сонату Ф-дур" Бортнянського. В другій точці був виведений „Прелюд фіс-моль", оп. 4, ч. 2, Л. Ревуцького та „Концертовий етюд а-моль" ч. 6, Паганіні-Ліста, що заблистів магічною мелодійністю та технічною біглістю. Ірену варто б почути в її індивідуальному концерті.

Дириґент М. Длябога, вивчаючи цей вагомий і піднесений репертуар із Митрополичим хором, доконав справді великого діла гідного повного признання. Можна тільки запитати, як він дає собі раду з тим накопиченням обов'язків і праці на ниві дириґентури, яка розподіляється не тільки на Америку, але і Канаду (Торонто). А дальші концертування в різних місцевостях. Вивчені і опановані вже Митрополичим хором композиції потребують лише ще деякого дальшого детального вишліфування, на яке потрібно дещо більше часу.

Сподіваємося, що Митрополичий Філядельфійський хор осягне якнайкращий розвій на дорозі його прийдешніх, ще важливіших ювілейних виступів.

Роман С. Голіят

ПАСТИРСЬКА І НАЦІОНАЛЬНА ПРАЦЯ СЛУГИ БОЖОГО АНДРЕЯ

II.

„19-го вересня 1914 р. царські жандарми арештували Митрополита й вивезли його до тюрми при Спасо-Єфиміївському манастирі в Суздалі, де він перебував аж до дозволу царату в 1917 р. Повертаючись із заслання, в Петрограді на залізничному двірці привітала українська громада і представчики різних народів російської імперії при участі тисячних мас народу митрополита Шептицького, що прибув у товаристві о. шамб. Степана Юрика, пароха Золочова, арештованого теж царською владою і вивезеного до Росії. Вітали митрополита, як справжнього мученика-героя з великими почестями. Ще з більшими почестями вітали митрополита в Києві, куди він прибув пізніше, де урядувала вже Центральна Рада під проводом добре знайомого митрополитові професора львівського у-тету Михайла Грушевського. Митрополит Шептицький вже тоді став авторитетом для всього українського народу без огляду на віроісповідні різниці". (стор. 73.)

„До Львова митрополит прибув 10-го вересня 1917 р. Для врочистого привітання митрополита створено окремий комітет. Бажав привітати його окремо від себе й австрійський цісар Карло і в тій цілі вислав до Львова свого делеґата в особі архикнязя Вільгельма, пізнішого полковника Української Галицької Армії (УГА) Василя Вишиваного.

В'їзд митрополита до Львова в чудовий вересневий день був справді тріюмфальним в'їздом. Цілу площу і довгу широку вулицю перед двірцем зайняли численні церковні процесії і непроглядні маси народу. На двірці привітали митрополита: архікнязь Вільгельм, іменем цісаря Карла, вище духовенство, між ним і польське, найвищі представники цивільної та військової влади і делеґати українських центральних установ. При брамі залізничного двірця привітав його святочною промовою голова Загальної Української Ради і Народного Комітету посол д-р Кость Левицький від українських організацій, а перед брамою собору Святого Юра, посол д-р Володимир Загайкевич від Української Парляментарної Репрезентації... Вечером відбувся равт у митрополичій палаті, на який запрошено наших видніших громадян і громадянок зі Львова і краю, що прибули на привітання митрополита. були теж приявні архікнязь Вільгельм і брат митрополита ґраф Лев Шептицький, власник родинного села Шептицьких Прилбич біля Яворова (його вбили большевицькі війська, як теж і його дружину у вересні 1939 р., як тільки прийшли до Прилбич)". (стор. 76)

„Коли в 1939-му році поляки почали пацифікувати безборонне населення Галичини, то митрополит Шептицький виїхав з кінцем вересня 1930-го року до Варшави. Старався там про авдієнцію у Пілсудського, у міністра внутрішніх справ Наконечнікова — Клюковського, врешті й у президента Мосціцкого, але всюди стрінувся з відмовою. Пацифікацію продовжувано дальше і дальше. Йшли безупину арештовання видніших українських громадян. Згадана поїздка митрополита Шептицького в справі припинення пацифікації була останньою його спробою інтервенції уряду. Більше він у нього не інтервеніював уже ніколи. Між польським урядом і митрополитом Шептицьким постала прірва, яка зрештою існувала від самого початку між новою Польщею і українським народом". (стор. 97.)

„Митрополит Шептицький був віцемаршалом Галицького Сойму й членом у Палаті Панів Державної Ради у Відні, де заступав інтереси українського народу. Громадські зацікавлення митрополита були справді дуже широкі. Цікавився він організацією Пласту, а навіть спортовими організаціями української молоді. Бував теж нераз гостем на більших українських спортових пописах на площі Сокола-Батька у Львові. Великою маніфестацією української молоді з цілого краю було загальнокраєве дводенне свято католицької молоді „Українська Молодь Христові" у Львові в травні 1933 р. На це свято прибула молодь з цілого краю в числі 100-тисяч і в маніфестаційному поході передефілядувала на площі св. Юра перед митрополитом, віддаючи йому пошану за те все, що він зробив для неї і для народу. Наше громадянство знало й те, що митрополит був одним з основників Земельного Гіпотечного Банку у Львові, єдиної української акційної банкової спілки в межах Австрії, а опісля в Польщі. Митрополит Андрей Шептицький, що був дійсним членом Наукового Т-ва ім. Шевченка у Львові і сам видатним науковцем з ділянки історії Східньої Церкви і церковного мистецтва, мав завжди велике зрозуміння для потреб української науки і в зв'язку з нею також для українського шкільництва, головно академічного, якого в Галичині за австрійських часів не вдалося створити. За його почином постала у Львові греко-католицька Богословська Академія з латинською і українською викладовою мовою та з українською мовою уряду-

(Закінчення на стор. 3)

Григорій Мигаль

80-РІЧЧЯ Т-ВА „ПРОСВІТА" У ТАНДЕР БЕЙ.

І.

На терені нинішнього міста Тандер Бей, а колись двох близнючих міст Форт Вілліям і Порт Артур, існує три окремі товариства „Просвіта". Посторонній людині може це видаватись дивним, що в одній місцевості і то невеликій (120,000 населення, а біля 10,000 українців) існує аж три такі самі товариства. Чи не краще їм об'єднатися в одно? Але постання трьох окремих, з тотожними статутами, колись, і на існування їх у теперішній час, склались і ще далі складаються специфічні умовини, а головно теренова розтягненість міста. Коли появились тут перші українські поселенці, вищеназвані містечка вже тоді простягнулись зі сходу на захід понад західнім берегом озера Супіріор. Деяка кількість українців поселилася в східній частині Форт Вілліяму, недалеко залізничних станцій, водного порту та збіжжевих елеваторів. І тут власне зорганізовано першу „Просвіту".

Згодом наступні еміґранти поселювались на західніх окраїнах Форт Вілліяму та в Порт Артурі, що висунений далі на схід. І та теренова віддаленість тих трьох груп, при тодішній мізерній міській комунікації, заставила українців організувати окремі товариства в догідних місцях для західньої, центральної та східньої групи. У три роки після першої, в 1909 році, організувалось Т-во „Просвіта" в Порт Артурі і у Вест Форт Вілліям.

Ідеї першої „Просвіти", що постала у Львові 1868 року, глибоко залягли в серцях українців, які переїздили на цей континент і осідали в Форт Вілліям і Порт Артур.

Ювілейні святкування

Підготовою ювілейних святкувань зайнявся Комітет Культурно-Освітніх Справ, в складі: Григорій Мигаль — голова, Лев Івасиків — секретар, Орися Яремчук, Беті Карпюк, Софія Мендик, Петро Михайлишин, Мирослав Козоріз — члени; Ілько Яремчук — голова Товариства.

Само відзначення ювілею запляновано влаштувати 25-го жовтня 1986 року, бенкетом з доповіддю та концертовою програмою. Останні два місяці проходила інтенсивна підготова. За проєктом Л. Івасикова замовлено металеві пам'яткові жетони, в трьох кольорах, українською та англійською мовами. Замовлено синьо-жовті стрічки і серветки з відповідним написом. Заходами П. Михайлишина влаштовано пресову конференцію з представниками місцевих засобів інформації. Після цього на радіових та телевізійних станціях появились інтерв'ю, проведені з головою „Просвіти" І. Яремчуком. У всіх англомовних місцевих органах появились ретроспективно-історичні огляди, а навіть редакційні, — про цілі, завдання та працю „Просвіти".

До участи в бенкеті запрошено всі місцеві громадські організації з Комітетом Українців та Українок Канади. Окремо запрошено посадника міста Джек Местера, провінційного посла Микі Геннессі та федерального члена Палати послів Ін Анґуса. Були теж прошені всі місцеві українські священики. Всю, доволі широку, коресподенцію україномовну полагоджував Г. Мигаль, а англомовну — Орися Яремчук.

Бенкет, як звичай велить, почато і закінчено молитвою, яку провели о. крилошанин Юліян Габрусевич і о. протоієрей Павло Зміївський. Хор „Карпати" виконав „Отче Наш". В імені всіх організацій вітав „Просвіту" з ювілеєм Ілько Козира, голова відділу КУК. За ним вітання з ювілеєм склав посадник міста, передаючи пам'ятковий „щит", провінційний посол, вітаючи, також вручив „щит" провінції, а федеральний виготовив спеціяльну ґратуляційну грамоту, окремо для „Просвіти", окремо для кожного учасника. Ці грамоти роздано присутнім разом з ювілейним тортом. Доповідь про 80-річний історичний шлях „Просвіти" прочитав автор цих рядків. (Нижче в скороченні подана його промова).

Після бенкету і офіційної частини, відбулась концертова програма. Мішаний хор „Карпати", під управою Орисі Яремчук і піяно — супроводі Олі Савчук, виконав: „Просвіто, Просвіто!", гимн „Просвіти", слова Петра Франка, музика Я. Ярославенка, „Ой у вишневому садочку" народна, обробка А. Авдієвського, „Засяло сонце", музика І. Недільського. Зиновія Зміївська прочитала коротку поему О. Олеся „Я бачив вас". Танкова школа „Веснянка", під керуванням Ярослава Карпюка, виповнила три точки програми: „Привіт-Коломийка", „Козачок" і „Гопак". Далі продовжувався вечір забавою з танцями.

Як згадано вище, автор цієї статті під час відзначувань 80-річчя „Просвіти" подав перекрій її постання і діяльности в північно-західньому Онтаріо. Ось слова із його доповіді:

Дуже часто можна почути запитання: „Вот мінс Просвіта"? На це коротка відповідь (за Енциклопедією Українознавства т. УІ): „Просвіта" — це синонім до слова „Освіта", що в англійській мові означає „Едюкейшен". Звичайно під словом „освіта" — „едукація" розуміємо шкільне авдиторне навчання. Але в слові „Просвіта" треба розуміти освіту в її ширшому значенні, тобто все те, що збільшує знання людини, включно з національною свідомістю.

З такою ціллю, з таким завданням провідні мужі міста Львова в Західній Україні — Галичині заснували перше Товариство „Просвіта" 8-го грудня 1969 року. Ця перша „Просвіта" почала зразу організувати свої відділи, звані філії, в більших містах Галичини і Буковини, а по селах читальні „Просвіти". Згодом „Просвіта" почала поширювати коло своєї діяльности і на інші ділянки життя, як кооперативну, економічну, агрикультурну тощо. Зчасом поставали інші нові організації, які перебрали від „Просвіти" ці специфіковані ділянки. Таким чином ця „Просвітта" стала, наче матір'ю інших організацій, які пізніше постали. Як згадано вище, організаційна мережа „Просвіти" поширилася по всій українській території під Австрією, а навіть потім, по першій революції в Росії, і на Східніх Землях України.

(Продовження буде)

Наша дума...

(Закінчення зі стор. 1)

Віталій Литвин — художник-графік з Торонто — відомий як автор ілюстрацій переважно творів Тараса Шевченка та Лесі Українки. Муза Великого Кобзаря надихнула його на створення графічних картин „Заповіт", „Думи мої, думи", „Тризна", „Розкажи мені, море", „Гамалія", „Садок вишневий коло хати" та інших. Нині в творчому доробку В. Литвина 14 картин до творів Шевченка. Він має намір створити ще 50-60 і видати „Кобзар" мовами народів світу зі своїми ілюстраціями.

Є в художника і картини, що відображають велику подію в житті нашого народу — Тисячоліття Хрищення України. Одну з них — „Боже великий єдиний, нашу Вкраїну храни" — В. Литвин привіз на Фестиваль.

— П'ять років я працюю над серією картин до Тисячоліття, зібрав і вивчив багато історичних матеріялів, — розповідає художник. — Почав серію „Християнська доба". Хочу створити 25 картин. В наступному році пляную відкрити виставки в релігійних музеях Парижу і Риму.

З новими творами прибули на Фестиваль художниці Марта Анна Шраменко з Пассейку, Н. Дж., Володимира Васічко з Савт Орандж, Н. Дж., скульптор Франк Височанський з Блейкл, Па., та інші. У кожного з них своя тематика, своя творча школа і свої прихильники. Вперше в Гарден Стейт Артс Центрі виставив на суд глядачів свої рисунки графік з Канади Роман Раделицький.

Великим попитом користувалися платівки і касети з записами музичних творів популярних співаків, ансамблів, композиторів. Все це радо купували гості Фестивалю, щоб поповнити свої фонотеки. А ті, що цікавляться літературою, могли придбати для своїх домашніх бібліотек нові твори видавництва „Пролог", видання УВАН та інші книги.

Мав свій стенд і Український Народний Союз. На ньому були представлені видання УНСоюзу — щоденник „Свобода", „Український Тижневик", журнал для дітей „Веселка", щорічні „Альманахи". Координатор братської діяльности Андрій Воробець і агент продажу забезпечень Михайло Стецина давали обширні інформації про діяльність та історію цієї найстаршої і найбільшої у вільному світі української організації, що існує вже 93 роки.

А на широкому полі стадіону розгорілися спортові баталії. Спорт завжди був і залишається популярним, тому і на Українському Фестивалі він збирає велику кількість глядачів. У цьому році в спортовій програмі взяла участь рекордна кількість дружин копаного м'яча і відбиванки. Про це обширно розповів у „Спортових вістях" вчорашнього числа „Свободи" Омелян Твардовський, який був відповідальним за спортову програму.

Як твердять фестивальні спостерігачі, симпатиків українських вареників і голубців було у цей день не менше, ніж прихильників „Чорноморської Січі" — першуна Ню Джерзі з копаного м'яча. Були тут і свої чемпіони, які напевне могли б потрапити до „Книги рекордів" Гіннеса. У пополудневі години, коли на Фестиваль прибули усі, хто хотів приїхати, до столів годі було пробитися. Особливо до столів тих громад, які зарекомендували себе смачною їжею. А таких було багато. Бо українські жінки уміють не лише гарно вишивати, майстерно розписувати писанки, але й смачно варити.

Велика черга стояла і до стенду Українського Народного Дому з Джерзі Сиmі. Олесь Благітка, Михайло Пилипчак та їх помічники швидко відпускали відвідувачів. За фестивальний день вони продали понад 4,000 вареників — значно більше, ніж торік. Щоб зробити їх, 12 жінок трудилися три дні. І безплатно. А всього з Фестивалю члени цього Народного Дому привезли понад 2,000 долярів, які будуть використані на курси писанок, вишивки, на дитячий танцювальний ансамбль та на інші добрі справи. Тож честь і шана усім тим організаціям, які потрудились, щоб не лише багатими і щедрими були фестивальні столи, але й щоб фінансово зміцніли їх громади.

Кидалось у вічі і те, що на цьогорічному фестивалі було багато молоді. Значно більше, ніж попередніми роками. Нерідко можна почути закид „Де наша молодь?" Тут, на Фестивалі, молодь була скрізь: і за станками з мистецькими зразками, і за столами з їжею, і на полі стадіону, виступала в концертах молодих виконавців і на сцені амфітеатру. У цьому році молодь активно включилася і в організацію самого Фестивалю. І Рома Миськів — голова Фестивального комітету, і члени комітету Божена Полянська, Олег Миськів, Володимир Касіян, Петро Ґерула, Андрій Футей та багато інших — з молодої ґенерації. Вони народилися уже тут, далеко від землі своїх предків. Відрадно бачити, як молодь бере в руки стерно і продовжує славні традиції своїх батьків і дідів. Козацькому роду таки нема переводу!

В зустрічах друзів і знайомих, в щирих розмовах швидко минає час. Та ось мелодії української музики скликають на концерт молодих виконавців, що відбувається на площі під відкритим небом. Розпочинає концерт танцювальний ансамбль „Лиман" з Балтимору, Мериленд. Молоді танцюристи зразу ж завойовують симпатії глядачів. Дев'ять років тому створено цей ансамбль, хореографом і мистецьким керівником якого є Орест Лесюк, і він уже встиг побувати в багатьох містах ЗСА.

Конферансьє Роман Швед на сцені амфітеатру.

Стенд Українського Народного Союзу.

Ніжно, задушевно звучать пісні „Не шуми, калинонько", „А вже третій вечір" у виконанні Богданни Волянської, Оксани Харук та Соні Шереґ з вокального ансамблю „Промінь". Створений 12 років тому при академії св. Юра в Ню Йорку, „Промінь" зразу ж завоював визнання в української спільноти. В його репертуарі переважно українська клясична і народна творчість. Віртуозне виконання, глибоке розуміння музики сприяють популярності цього молодіжного ансамблю.

Виступають наймолодші учасники Фестивалю — танцювальний ансамбль Українського Народного Дому з Джерзі Сиmі. Особливо сподобався глядачам народний танець „Гопак", що його виконали 6-7 річні танцюристи. В їх очах горіла радість, адже і їм випала честь брати участь у цьому „дорослому" святі мистецтва і виступати перед такою численною і вибагливою публікою.

На „сцені" — гуцульський танцювальний ансамбль „Черемош" з Філядельфії. Звучить троїста музика. Молоді леґіні виконують опришківський „Аркан" — улюблений танок Олекси Довбуша. У киптарях, крисанях, постолах, з топірцями, вони ніби зійшли з зелених Карпат, щоб тут, на вільній американській землі мовою гуцульських танків і коломийок розповісти про народних месників, які боролись проти поневолювачів, виборюючи кращу долю.

Серед глядачів були люди різних національностей. Судячи з оплесків, їм припали до душі і нестримний „Аркан", і темпераментна „Гуцулка", і жартівливий „Півторак", і коломийки. А особливо троїста музика. Про свою троїсту музику гуцули створили поетичну леґенду. Три леґіні — скрипаль, цимбаліст і сопілкар — закохалися у дівчину. Вибираючи нареченого, дівчина запропонувала їм прилюдно змагатися у грі: чиє виконання народ визнає найкращим, за того вона і вийде заміж. Кожний леґінь грав на своєму інструменті найулюбленішу мелодію. Та виконання було таким майстерним, що жадний з них не дістав переваги. Тоді дівчина звеліла кожному заграти одну і ту ж пісню. Але й цього разу нікому з них не змогли віддати першості. І запропонували леґіням грати разом. Так від спільної гри народилася нечувана досі чарівна музика. І народ вирішив: не можна розлучати леґінів. А музику ту назвали троїстою... Як добре, що філядельфійський „Черемош", його мистецький керівник і хореограф Дмитро Сироганів та інструктор Галина Стефурак-Караман дбають, щоб троїста музика, що є частиною нашого духовного надбання, не канула в забуття.

Брав участь у концерті і популярний дует — Дарка Конопада і Славко Галатин, які виконали пісні „Ой ти ніченько", „Промінь сонця", „Ти з любов'ю собі не жартуй". А вели програму Оля Ходоба і Михайло Галатин.

Хоч і цікавим та різноманітним був цей виступ молодих талантів, але всі чекали на головну програму — вечірній концерт в амфітеатрі. Фестивальний комітет щороку з великою увагою підбирає виконавців, запрошуючи найбільш популярних співаків, танцюристів, музикантів, тож і концерти ці збирають велику кількість глядачів.

Наближається четверта година. Гості, серед яких багато неукраїнців, заповнюють місця в амфітеатрі. До учасників свята звертається екзекутивний директор управління шляхами, до якого належить Ґарден Стейт Артс Центр, Джордж Зілакчі. Привітавши присутніх з святом українського мистецтва, він згадав, що „цією імпрезою ми віддаємо належне жертвам чорнобильської катастрофи". Дж. Зілакчі високо оцінив українців, які своїм мистецтвом вносять вклад у збагачення і розвиток американської культури.

Голова Фестивального комітету Рома Миськів, вітаючи гостей, підкреслила, що метою цього щорічного Дня Спадщини є пригадати рідну Батьківщину тим, які її пам'ятають, а тим, які ніколи не бачили, відтворити її образ у своїй уяві і викресати любов до неї, до її народу, традицій, мови, мистецтва. „Зберігаймо і плекаймо свої традиції і мову! Роблячи це, ми не розплинемося в чужому морі, а затримаємо свою національну ідентичність", — закликала вона, звертаючись до земляків українською мовою, а відтак свій виступ переклала англійською мовою для гостей інших національностей.

Від стейтової Координаційної ради Відділу УККА присутніх привітав голова Володимир Янів.

Звучить американський, а відтак український гимн. Сотні глядачів в амфітеатрі підхоплюють його. Починається мистецька частина програми. Її відкриває „Вітальним танком" широковідомий танцювальний ансамбль „Сизокрилі" з Ню Йорку, хореографом якого є Рома Прийма-Богачевська. Танцюристи за традиційним українським звичаєм вітають фестивальних гостей хлібом-сіллю.

Українську народну пісню „Ой у полі криниченька" виконують (зліва) Надія Цвітков, Клавдія Мельник та Лідія Рудич з ансамблю „Черемшина".

Члени танцювального ансамблю „Лиман" перед виступом.

На сцені — композитор і співак Петро Остроушко. Під власний акомпаньямент скрипки та мандоліни він заспівав народну пісню „І шумить і гуде", поділився спогадами з дитинства („Borshch"), а також виконав кілька американських пісень.

— І чи не нагадує вам нашу українську музику? — звернувся до глядачів конферансьє Роман Швед.

На жаль „Red Dancing Shoes" ні трохи не нагадувала українську музику.

У другій частині концерту П. Остроушко виконав „Jambalaya" Г. Вілліяма, „Ой у гаю при Дунаю", „Галицьку польку". Напевне у творчому доробку співака-українця є й інші музичні твори, на які так багата батьківщина його предків і не було потреби в День Української Спадщини вдаватися до „Red Dancing Shoes", „Jambalaya" та інших, які ми майже щодня можемо почути в радіо. Кажуть, щоб зрозуміти душу іншого народу, треба поринути у його творчість, а найперше — у народну пісню. Саме тому наші ансамблі, хори, окремі виконавці, щоб донести до слухачів-чужинців оту душу рідного народу, мають у своєму репертуарі так багато українських народних пісень.

Ансамбль „Козаки" з Торонто порадував нас чудовими „Танками кубанських козаків", іншими темпераментними, жартівливими танками, багато з яких нині вже призабуті. На сцені ніби ожила Запорозька Січ, далека наша історія. А який концерт може обійтися без знаменитого „Гопака"!

І знову „Сизокрилі". Під звуки оркестри „Темпо" (керівник Іриней Коваль) ансамбль виконав „Волинянку", „Закарпатський танок", „Тропотянку". Але вершиною концерту була балетна сюїта „Боротьба за волю", присвячена жертвам чорнобильської нуклеарної катастрофи. Мовою мистецтва танцюристи під вмілим керівництвом Р. Прийми-Богачевської відтворили на сцені боротьбу нашого народу за волю і незалежність, перемогу добра над злом. Глибоко продумана балетна композиція, супроводжувана музикою В. Гомоляки, навівала спогади про недавню ще одну трагедію нашого народу. Вдало підібрані строї доповнювали картину трагедії. На очах у багатьох глядачів появилися сльози.

Кожний виступ „Сизокрилих", які давно завоювали заслужену популярність серед української спільноти, глядачі нагороджували тривалими оплесками. І коли дивишся на ці мистецькі танки, коли слухаєш чудові пісні, що їх виконує молоде покоління, народжене тут, поза межами їх історичної Батьківщини, згадуєш слова Великого Кобзаря:

Наша дума, наша пісня
Не вмре, не загине!
От де, люди, наша слава,
Слава України.

Любити, плекати нашу мову, нашу пісню, передавати цю славу наступним поколінням — наш священний обов'язок перед народом, перед його історією. Саме тому і влаштовується щороку цей День Спадщини.

З квартетом „Черемшина" з Монтреалю українці ЗСА уже знайомі з його минулорічного виступу на Фестивалі української молоді на „Верховині". Крім того багато аматорів української пісні чули „Черемшину" з її двох платівок, випущених монтреальською фірмою „Євшан". Тому ще більш приємною була ця зустріч тут, на Фестивалі. Клавдія Мельник, Лідія Рудич, Надія Цвітков та Марко Беднарчик цим разом заспівали народні пісні „Ой у полі криниченька", „Посіяла баба конопель", „Ой там за лісочком", „На Івана Купала", „Іванку, Іванку" та „Водограй" Володимира Івасюка. Скільки щирості, ніжності вклали вони в ці ліричні шедеври народної пісенної творчості. Мимоволі пригадуються слова нашого кіномитця і письменника Олександра Довженка, сказані ним про народну пісню: „Хто не був зачарований нею, хто не згадує її як своє чисте, прозоре дитинство, свою горду юність, своє бажання бути красивим і ніжним, сильним і хоробрим".

З великим успіхом виступив і відомий естрадний співак Алекс. В його виконанні знову прозвучали „Мальви" В. Івасюка, „Кохана", „Черешневий гай".

Завершили концерт „Сизокрилі" традиційним темпераментним „Гопаком". І знову публіка довго не стихала, нагороджуючи танцюристів заслуженими оплесками. Р. Приймі-Богачевській та іншим провідним виконавцям концерту були вручені букети квітів.

Українська громада взяла активну участь у цьому Дні Спадщини. За даними стейтової поліції, на Фестивалі побувало 14,000 осіб, на 2,000 більше, ніж торік.

Після закінчення концерту, як і щороку, в готелі Рамада в Іст Гановері відбулася забава. До танків грали оркестри „Темпо" та „Говерля".

Про Український Фестиваль широко писала місцева американська преса, з похвалою відгукуючись про любов українців до рідної культури, до традицій предків, про прагнення зберегти свою ідентичність.

Ситуація...

(Закінчення зі ст. 2)

ціла совєтська система побудована на централізованій бюрократії, повністю залежної від „упорядкованого суспільства" і за цей принцип імперські „демократи" змагатимуться з кожним, що його захоче порушити. Спільнота, тобто нарід, чи радше народи в СССР, не мають жадного впливу на ці зміни, які залежні виключно від кремлівського центру. Чистка серед високого партійного активу, що її започаткував і продовжує М. Ґорбачов, з допомогою і підтримкою КҐБ, є наглядним доказом, що сподівання Заходу на будь-які зміни внутрішнього і зовнішнього порядку в СССР не мають жадних реальних підстав. Нова ґорбачовська машина поповнюється новими, звичайно дещо молодшими людьми, які по-старому керуватимуть великою імперією, що поневолює цілий ряд народів, а в тім часі великий обман про зміни і „гласність" М. Ґорбачова буде продовжуватись на Заході. Доказом цього твердження є наївне захоплення західніх „паломників" і навіть кореспондентів та засобів масової інформації „совєтськими реформами".

Вистачить сьогодні перегорнути сторінки західньої преси і подивитись на програми в телевізії, особливо ті, які передають з СССР, щоб ствердити факт світової забріханости, яка існує завдяки інтенсивним старанням совєтської пропаґандивної машини. Тому у висновках треба обов'язково підкреслити існуючу кризу моральних вартостей на Заході, яка, до речі, не почалася відсьогодні. До цієї категорії кризи треба також зарахувати групу російських шовіністів, якщо така існує, що взялась рятувати імперію від упадку.

Пастирська...

(Закінчення зі ст. 2)

вання. Галицьких студентів теологів і молодих священиків висилав на свій кошт на дальші студії в закордонних університетах, головно у Відні, Інсбруці й Римі. Заходами митрополита Шептицького відкрито при теологічному факультеті у-тету в Інсбруці в Австрії інститут для унійних студій, так зване Канісіянум, що було призначене для чужинців, зокрема німців, які цікавилися унійною проблемою. В цьому інсбруцькому у-теті покінчило свої студії теж чимало українських богословів, між іншими, митрополит д-р Йосиф Сліпий (патріярх кардинал Йосиф), єпископ Никита Будка, професор Богословської Академії, о. мітрат Василь Лаба, та інші, що згодом зайняли визначні пости в Українській Католицькій Церкві".

Митрополит Андрей ціле своє життя трудився для свого народу й своєї Церкви. Його життєвий шлях був многогранним. Він був ревником Української Католицької Церкви, але, як заходила потреба, він був і речником українського політичного сектора.

Родина Шептицьких видала цілий ряд уніятських церковних достойників. Були ними: Варлаам Шептицький, львівський єпископ у роках 1710-1715, Атаназій Шептицький, львівський єпископ, від 1729 року київський Митрополит, Атаназій Шептицький, єпископ у Перемишлі в роках 1762-1769 і Лев Шептицький, від 1749 до 1780 років львівський єпископ, а від 1762 року київський Митрополит. Він, після анексії Галичини Австрією у 1772 року поробив перші заходи перед австрійським урядом у Відні для зрівняння уніятських Церков, названої в Австрії Греко-Католицькою, як теж уніятського духовенства в правах з Римо-Католицькою Церквою і римо-католицьким духовенством у Галичині, чого в Польщі ніколи не було. Він теж вказав, що епархії — львівську й перемиську, замешкують русини (українці), нарід окремий від поляків, з окремою мовою й окремим релігійним обрядом. Митрополит Лев Шептицький закінчив будову нинішнього величавого собору св. Юра у Львові і будинків біля нього з митрополичою палатою, розпочатих його попередником Митрополитом Атаназієм Шептицьким. Отже, нинішній собор св. Юра у Львові є ділом митрополитів Шептицьких і в його підземеллі спочив і Митрополит Андрей Шептицький.

Проф. Олександер Оглоблин, передовий сучасний історик, у своїй статті „Великій і світлій пам'яті Митрополита Андрея Шептицького", „Свобода", 2-го листопада 1955 року, який особисто знав Митрополита, між іншим писав: „Коли історик думає про Митрополита Андрея Шептицького, великого спадкоємця Митрополитів Київських, Галицьких і всея Руси, йому мимоволі спадає на думку друге велике ім'я - Митрополита Могили. Між цими діячами нашої історії і нашої Церкви залягла 300-літня віддаль. Та що важать 300 років перед тисячоліттями історії, перед вічністю Церкви! Чому саме ці два імена, ці дві постаті встають перед духовим оком історика, мимо всіх відмін церковних, історичних, особистих, які позначили задивленого у Схід Митрополита Андрея Шептицького від задивленого на Захід Митрополита Петра Могили. Що єднає їх? Їх єднає передусім висока ідея відродження єдности Української Церкви, української культури, української нації та її великої місії на Сході Европи".

У ВАШІНҐТОНІ сенат одноголосно одобрив резолюцію перестерігаючи президента Південної Кореї Чан Ду Гвана; що неспроможність вчасних погоджень демократичних змін потрібних до переведення вільних виборів піддає небезпеці мирну передачу влади, яку він обіцяв перевести в 1988 році.

НЕ АНДРІЙ, А АНДРЕЯ ПАК

У звідомленні п.з. „Тараса Шмагалу, мол., обрано головою СУСТА" („Свобода" ч. 119 з 24-го червня ц.р.) подано прізвище Андрій Пак, але, як вміжначі виявилося це ім'я жіночого роду і повинно звучати Андрея Пак.

ВСІ УКРАЇНСЬКІ ДІТИ ДО УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ!

Тенісові турніри на Союзівці

Тенісова ланка УСЦАК, під проводом інж. Романа Ракочого, ст., подає до відома, що на літній сезон на Союзівці запляновані такі турніри:

3-5-го липня — УСЦАК-Схід
8-9-го серпня — Подвійні гри
5-7-го вересня — Крайові чемпіонати УСЦАК
19-20-го вересня — Запрошеневий УНС
26-27-го вересня — Подвійні гри Пласт
10-11-го жовтня — КЛК.

МИСТЕЦЬКІ ПРОГРАМИ на СОЮЗІВЦІ

П'ятниця, 3-го липня
8:30 веч.
Василь Мельничин
при акомпаньяменті доньки Адріяни
Фортепіянове сольо —
Уляна Пінковська-Сенчишин
10 веч. — ЗАБАВА
Оркестра „Темпо"

Субота, 4-го липня
8:30 веч. — КОНЦЕРТ
Оленка Геймур
при акомпаньяменті
Уляни Пінковської-Сенчишин
Василь Мельничин
10:00 веч. — ЗАБАВА
Оркестра „Темпо"

Субота, 11-го липня
8:30 веч. — КОНЦЕРТ
Вокальний квартет „Черемшина"
Монтреаль, Канада
10:00 веч. — ЗАБАВА
Оркестра Алік і Дорко

Субота, 18-го липня
8:30 веч. — КОНЦЕРТ
Степан Шкафаровський
Адріян Бриттан
10:00 веч. — ЗАБАВА
Оркестра „Гуцули"

Неділя, 19-го липня
4-та по пол. — КОНЦЕРТ
в пошану Христителів України
свв. Ольги і Володимира

Субота, 25-го липня
8:30 веч. — КОНЦЕРТ
Гриць Зозуля
10:00 веч. — ЗАБАВА
Оркестра „Трембіта", Торонто

Субота, 1-го серпня
8:30 веч. — КОНЦЕРТ
Тріо „Верховина"
Уляна Сенчишин
10:00 веч. — ЗАБАВА
Оркестра „Темпо"

Субота, 8-го серпня
8:30 веч. — КОНЦЕРТ
танцювальний ансамбль „Зоря"
10.00 веч. — ЗАБАВА
Оркестра Алік і Дорко

Субота, 15-го серпня
8:30 веч. — КОНЦЕРТ
Танцювальний ансамбль школи
Роми Прийми-Богачевської
10:30 веч. — ЗАБАВА
Оркестра „Хлопці зі Львова"

Субота, 22-го серпня
Танцювальний ансамбль „Дунай",
Ст. Катарінс, Канада
10:00 веч. — ЗАБАВА
Оркестра „Гуцули"

Субота, 29-го серпня
8:30 веч. КОНЦЕРТ
Оперна Компанія ім. Лисенка
солісти:
Марта Кульчицька-Андріюк
Оленка Геймур
Богдан Чаплинський
і Ігор Доріян Кравців
Піяно Марта Кузьма-Каннінгем
10:00 веч. — ЗАБАВА
Оркестри „Темпо" і „Нове покоління"

Субота, 5-го вересня
8:30 веч. — КОНЦЕРТ
Алекс, вокаліст
Оркестра „Темпо"
10:30 веч. — ЗАБАВА
Оркестра „Темпо"

Неділя, 6-го вересня
8:30 веч. — КОНЦЕРТ
Жіночий хор „Ясмін", Торонто
10:00 веч. — ЗАБАВА
Оркестра „Темпо"

Субота, 19-го вересня
ДЕНЬ УНСоюзу
8:30 веч. — КОНЦЕРТ
Танцювальний ансамбль „Чайка"
10:00 веч. — ЗАБАВА
Оркестра Алік і Дорко

Конферансьє: **Лариса Порет-Лисняк**

Програма може бути змінена.
Souzivka UNA Estate
Foordmore Road, Kerhonkson, N.Y. 12446
(914) 626-5641

Розпочинаються...

(Закінчення зі стор. 1)

щина, Друга світова війна; відродження, „шестидесятництво", самвидав; „Інтернаціоналізм чи русифікація" І. Дзюби (В. Мороз); 3. Вибрані питання з історії України, 1920-1950: створення Совєтського Союзу, українізація, репресії, штучний голод; створення ОУН, Карпатська Україна, Друга світова війна в Україні й боротьба УПА (В. Косик); 4. Сусідні народи України та їх ставлення до українського народу: історичні взаємини, культурні зв'язки, економічна співпраця (А. Жуковський); 5. Українська література 1920-их і 1930-их років: літературне життя 20-их років, письменницькі організації, різноманітність стилів і жанрів; Сталінський погром і уніфікація в 30-их роках (І. Качуровський); 6. Історія розвитку українського театру: театр в Україні до Першої світової війни і галицький театр; мистецьке об'єднання „Березіль", театральна діяльність під час Другої світової війни; повоєнний театр в Україні і на еміграції (В. Жила); 7. Правні основи совєтської держави: специфіка совєтського державного устрою і домінуюче значення комуністичної партії, її місце і функції в державі; адміністративні акти, їх роди і правосильність (З. Соколюк); 8. Економіка України в XX столітті: економічний колоніялізм, експлуатація і русифікація України (М. Богатюк); 9. Визвольні змагання у світлі міжнародного права: розбіжності між міжнародним правом і правом самовизначення народів; проблема втручання у внутрішні справи суверенних держав; революції, повстанська боротьба, міжнародні правні постанови щодо охорони поневоленого населення (Б. Вітошинський).

Зацікавлені Курсами Українознавства студенти повинні надсилати свої зголошення і своєчасне замовлення приміщень на адресу УВУ: Ukrainische Freie Universitat, Pienzenauerstr. 15. D-Munchen 80 (Tel. 089/98-69-28)

СТАЛО ВІДОМО, що американського журналіста Чарлза Ґласса і двох ливанців, які минулого тижня були відпущені на свободу, викрала в Ливані терористична група, що називає себе „Організація на захист пригноблених на землі". Про це репортери дізналися з джерел, зв'язаних з ливанською службою безпеки і сирійською розвідкою. Як повідомила бейрутська газета „Аль Нагар", Сирія поставила ультиматум терористам, щоб вони негайно звільнили Ч. Ґласса, якщо не хочуть дочекатися поганих для себе наслідків. Група „Організація на захист пригноблених на землі" зв'язана з проіранськими терористами з „Партії Аллаха". Вона взяла на себе відповідальність за викрадення в січні цього року західньо німецького промисловця Рудольфа Кордеса і Альфреда Шмидта. Ця ж група частково несе відповідальність за захоплення вліті 1985 року американського пасажирського літака.

У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ — місті любови відбувся з'їзд сатириків з 11-и різних країн, на якому обговорювано ролю і стан політичного гумору в цілому світі. Одначе президент Роналд Реґен був найчастіше згадуваний, тобто був ціллю гмористично-сатиричних прицілів.

ШАНОВНІ ЧИТАЧІ!

Лишається дуже мало часу для приготувань до гідного відзначення найбільше величної події української історії, 1000-ліття прийняття християнства українським народом.

Допоможіть своєю скорою і щедрою пожертвою виконати всі заплановані акції Крайового Комітету Тисячоліття Християнства в Україні.

Чеки проситься виставляти на: UUARC, INC. — MILLENNIUM OF CHRISTIANITY IN UKRAINE FUND та висилати на адресу: 1319 W. Lindley Avenue., Philadelphia, Pa. 19141.

Пожертви звільнені від уподаткування.

Складаю (складаємо) пожертву в сумі ....

Посвідку проситься виставити на ....
(по-англійськи)

та переслати
на адресу
(по-англійськи) ....

Дата ....
Підпис

З'їзд краків'ян на Союзівці

У днях 25-го і 26-го квітня ц. р. відбулася товариська зустріч студентів краківських високих шкіл на Союзівці. Не зважаючи на великі віддалення, погану погоду та багато неспрятливих оправданих причин, багато колишніх краківських студентів, що прибули із різних сторін розлогого Американського континенту, зустрічали себе радісно й сердечно, та згадували і ділилися споминами із своїх юних днів, днів весни.

П'ятниця увечорі, в привітній вітальні гостинниці на Союзівці, при вогні ватрана, була наче вступом до властивої офіційної зустрічі. При вогні у дружньому колі чергувалися спомини веселі й сумні, радісні й хвилюючі, бож і такі були часи, у яких проходила наша молодість. Часи, у яких з журбою і тривогою обнімалися радість, пориви і надії нашої молодости.

І, наче на стрічці фільму, переходили люди — друзі, і ми згадували їх такими, якими бачили їх своїми очима тоді в давні часи, бо такими зберегли ми їх у своїй пам'яті. Та не лише сантиментальні спомини були темою наших розмов. Друг д-р Ярослав Падох кинув для роздумів реальний плян видання Альманаху про Краків, який відіграв немалу ролю у нашому громадсько-політичному житті. І хоч як видалася нам ця думка дещо нереальною, ми все ж таки дискутували над нею із молодечим студентським запалом.

Протягом ночі назрівав і набирав реальних форм цей потрібний задум. І пригадується слова нашої поетки Уляни Кравченко: „Не мрією улудною, не сном, що в блиску дня злітає, — Молодосте, до діла будь крилом, що слід тривкий лишає".

У суботу, 25-го квітня, від 10-ої години ранку почався з'їзд реєстрацією учасників, якою займався проф. Мирослав Завицький. Ділову частину з'їзду відкрив голова Ініціятивного комітету д-р Ярослав Падох, вітаючи учасників та вшановуючи мовчанкою усіх тих, що відійшли у вічність.

З'їздом проводила президія у складі: д-р Володимир Пушкар — предсідник; мґр Ольга Козак — секретар, проф. Мирослав Завицький — реєстрація. У програмі нарад з'їзду були: справа створення комітету; вибір управи, спомини про Студентську Громаду і Церкву, спомини про осібні факультети високих шкіл Кракова, а також про організацію Пласт і Корпорації. Доклад ніше обговорено справу видання Альманаху українського життя у Кракові на тлі столітньої історії українського Кракова та вибір редакційної колеґії. Збори, що проходили у дружній і діловій атмосфері, вибрали першу управу комітету, до якого увійшли: д-р Ірина Падох, голова; д-р В. Пушкар, заступник голови; проф. М. Завицький, секретар, і мґр Ольга Козак, член.

Рішено теж приступити негайно до підготовки Альманаху і у зв'язку з тим намічено склад редакційної колеґії у складі: д-р Микола Климишин, голова; члени — мґр Володимир Ничай, ред. Ярослав Заремба, мґр Остап Савчинський, мґр Остап Олесницький та письменниця Ірина Дибко-Филипчак. Під час з'їзду ділилися думками про Студентську Громаду д-р Ірина Падох і Ольга Козак; про поодинокі факультети говорили : про медичний — д-р Борис Филипчак і д-р Роман Граб; про правничий — мґр Марія Лиса Масюк і д-р Ярослав Падох; про Гірничу академію проф. д-р Степан Тисовський; про торговельну академію — мґр Ольга Козак; про академію мистецтва — мґр Марія Гарасовська-Дачишин, про Фізичне виховання — мґр Ольга Патрило-Мороз; про Пласт у Кракові — проф. Мирослав Завицький; про Корпорації — мґр Марія Лиса Масюк і д-р Роман Граб, про політичне обличчя студентів у Кракові — мґр Остап Савчинський.

Під час зустрічі відбувалася виставка світлин і альбомів із студентського життя Кракова; були тут теж репродукції мистецьких ікон та інших картин Марії Гарасовської-Дачишин, мистця, колишньої студентки Краківської академії мистецтва. Молитвою „Христос Воскрес" почато святочну вечерю, якою проводили д-р Володимир Пушкар і Марія Гарасовська-Дачишин.

На початку вечері відчитано привіти від Владики Іннокентія, мґра Володимира Ничая, колишнього голови Студентської Громади у Кракові, д-ра Миколи і Олени Климишин й д-ра Остапа Барана.

Під час вечері, яка проходила у веселій атмосфері, поетка Ірина Дибко відчитала власного укладу гарну поему про „Весну у Кракові" на підставі розповіді її мужа д-ра Бориса Филипчака. Далі ділилися спогадами: мґр Марія Гарасовська-Дачишин про Академію мистецтва і про українських студентів в ній; проф. д-р Степан Тисовський насвітлював значення Гірничої академії, а д-р Томан Граб розповів про веселі часи студентського життя.

При веселій і дружній гутірці минав скоро час так, як минає у житті скоро усе, що гарне. Д-р Ярослав Падох закінчив офіційну частину З'їзду пригадкою про рішення видати Альманах, до публікації якого мусять причинитися усі студенти Кракова.

У неділю всі учасники зустрічі вислухали св. Літургію у церкві св. Тройці в Кергонксоні, а відтак — були знімки та спільний обід. І прийшло прощання, яке завжди сповнене сантиментальними почуваннями і яке завжди так хочеться продовжити. Ми прощалися піснями, що їх співали усі ті, що спішилися додому. І перед нами було питання: чи ми ще зійдемося знову? Питання це було в усіх нас — у одних на устах, у других у думках. І треба нам вірити, що таки зійдемося знову, зійдемося при нашому Краківському Альманахові. І так відживуть наші дні весни, які у реальному оформленні залишать тривалий слід по нас, а для нас прояснять темну путь — путь життя.

Ольга М. Козак

Союз...

(Закінчення зі стор. 1)

провели широку і детальну дискусію над діяльністю централі та окремих осередків. Іноді дискусія порушувала й загальні проблеми, виховання, взаємини із ієрархією і священиками та зберігання традицій і мови в Церкві. У висліді ухвалено продовжувати заходи для розбудови т.зв. Ювілейної Братської Фундації, призначеної головно на видання книги д-р Юрія Гаецького „Історія братського руху на Україні"; рішено придбати в ювілейному році хоругов Союзу та відбути п'ятий делегатський з'їзд Союзу у жовтні 1988 року в Чикаго. Прийнято з приємністю до відома, що незадовго в трьох осередках розпічнеться будова Божого храму або релігійно-культурного осередку; в цих зусиллях сестрицтва і братства повинні виявити більшу активність. Далі наголошено потребу нав'язати співпрацю з тими братствами і сестрицтвами, які це не є членами Союзу, як також підкреслено необхідність приєднувати молодших членів, а де можна творити молодечі братства (такі існують в чотирьох осередках).

В рамках зустрічі відбулася ще доповідь голови Союзу В. Маркуся на тему „Ювілей Тисячоліття, його значення і наслідки". Після представлення цікавих і детальних інформацій про святкування в загальному маштабі (головно з рамени Центрального Ювілейного Комітету УКЦеркви та епархіяльних комітетів), як також про деякі проєкти наукових та громадських комітетів, доповідач звернув увагу на справи релігійної віднови, національно-релігійного переродження українців. Згадав також про режимові святкування в Москві чи на Україні та про спроби втягнути західній світ, зокрема Апостольську Столицю, в ці політичні святкування.

В неділю, 21-го червня учасники нарад брали участь в Божественній Літургії в церкві Пресвятої Тройці, а пообіді в церемонії відкриття пам'ятника-бюста св.п. Патріярхові Йосифові перед адміністраційним будинком на Союзівці. В цій урочистості брали участь Владика Василь Лостен, духовенство, головний предсідник УНСоюзу д-р Іван Флис та багато представників від громадських і мирянських організацій. Серед інших, коротке слово виголосив голова Союзу Братств і Сестрицтв, а братство і сестрицтво із Рочестеру та Союз склали вінці у підніжжя пам'ятника. Назагал кергонксонські наради належали до найуспішніших річних нарад в останньому часі, до чого причинилися своєю працею і гостинністю місцеві сестриці та братчики, під проводом голови Братства св. Володимира І. Паращука та скарбника С. Орловського.

ЛІВІЙСЬКИЙ ДИКТАТОР полковник Муамар Каддафі прибув в Альжир з офіційною візитою. Перед приїздом Каддафі відбулися інтенсивні двосторонні переговори про можливе об'єднання двох держав на федеральній основі. В інтерв'ю для кувайтської газети Каддафі повідомив, що приблизно в листопаді цього року обі держави оголосять про створення федерації, яка буде функціонувати як „Швайцарія, Югославія чи Совєтський Союз". Лівійський диктатор додав, що пропозиція стати автономною частиною арабської держави була зроблена і Сирії.

КИТАЙСЬКИЙ ЖУРНАЛ „Пекін Ревю", що виходить англійською мовою, висловив співчуття Совєтському Союзові у зв'язку з приземленням західньонімецького летуна Матіяса Руста на Красній площі в Москві. Але китайський журнал цим не обмежився. „Ні одна людина і ні одна країна не можуть бути виправдані, коли вони порушують територіяльний суверенітет іншої країни, — пише журнал. — З цієї точки зору Москва повинна прийти до певного висновку з приводу окупації Афганістану. Але чи виведе Совєтський Союз 100,000 своїх вояків з цієї країни?"